

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/49465,Prelekcja-dr-Jaroslaw-Nei-Marzec-1968-jako-przyklad-jednego-z-kryzysow-spolecznych.html>
24.04.2024, 10:19

Prelekcja dr. Jarosława Nei „Marzec 1968 jako przykład jednego z kryzysów społeczno-politycznych w PRL” - Bielsko-Biała, 20 marca 2018

Z okazji przypadającej w tym roku 50. rocznicy wydarzeń marcowych 1968 r. nauczyciele i młodzież szkół bielskich 20 marca 2018 r. wzięli udział w prelekcji „Marzec 1968 jako przykład jednego z kryzysów społeczno-politycznych w PRL” w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Bielsku-Białej. Na spotkaniu, dr Jarosław Neja, historyk Oddziałowego Biura Badań Historycznych Instytutu Pamięi Narodowej w Katowicach, przedstawił sytuację gospodarczą i ekonomiczną Polski pod władzą komunistycznych rządów PRL. Przybliżył także wydarzenia Polskiego Października 1956 r., które przyniosły częściowe odejście od stalinowskich metod w zarządzaniu krajem. Nastąpił okres narastającej stagnacji, rosło niezadowolenie społeczne, rozczarowanie systemem, a w 1967 r. rozpoczęły się walki frakcyjne wewnątrz PZPR. Sytuację zaognił konflikt izraelsko-arabski zwany wojną sześciodniową i zwycięstwo Izraela. Dla ZSRR była to polityczna porażka. Pod naciskiem Kremla PRL i pozostałe państwa Układu Warszawskiego zerwały stosunki dyplomatyczne z Izraelem i potępiły „syjonistyczną agresję”. W 1968 r. rozpoczęły się czystki. Propaganda komunistyczna zmierzała do usunięcia obywateli polskich żydowskiego pochodzenia, a jej efektem była emigracja 15 tys. polskich obywateli pochodzenia żydowskiego. Na kampanię antysemityczną nałożyło się odwołanie spektaklu „Dziady” Adama Mickiewicza w Teatrze Narodowym w Warszawie w reżyserii Kazimierza Dejmka uznanego przez władze jako „antyradziecki”. 8 marca 1968 r. wywołało to sprzeciw i demonstrację młodzieży Uniwersytetu Warszawskiego. Do demonstracji studenckich doszło w całym kraju (21 marca młodzież zebrała się pod pomnikiem Adama Mickiewicza w Bielsku-Białej. Wskutek pacyfikacji oddziałów prewencyjnych ZOMO zatrzymano 11 osób). Wykład o wydarzeniach Marca 1968 spotkał się z dużym zainteresowaniem młodzieży, a także miłośników historii najnowszej.